

Spis treści

Przedmowa	3
Część I (1492–1598)	
Sytuacja ekonomiczna Europy w XVI wieku	5
Ludność Europy	5
Gospodarka wiejska	6
Rzemiosło miejskie	8
Handel europejski	9
„Rewolucja cen”	11
Wielkie odkrycia geograficzne w XV–XVI wieku	12
Cele i uwarunkowania odkryć geograficznych	12
„Odkrycie Ameryki” przez Kolumba	13
Kolonie hiszpańskie w Ameryce	17
Portugalskie imperium kolonialne	18
Wyprawy angielskie, francuskie i niemieckie	19
Konsekwencje odkryć geograficznych	20
Reformacja i wojny religijne w XVI wieku	21
Reformacja w Europie	21
Wojny religijne w Niemczech	25
Wojny religijne we Francji	27
Kontreformacja w Europie	31
Habsburgowie i Walezjusze w pierwszej połowie XVI wieku	32
Cesarstwo Karola V Habsburga	32
Monarcha Walezjuszy (de Valois)	36
Walka o hegemonię europejską w XVI wieku	40
Kraje włoskie na przełomie XV i XVI wieku	40
Wojny włoskie (1494–1559)	41
Monarchia francuska na przełomie XVI i XVII wieku	45
Rzesza Niemiecka w II połowie XVI wieku	47

Zagrożenie osmańskie w XVI wieku	48
Imperium osmańskie w XVI wieku	48
Kryzys imperium osmańskiego	51
Ekspansja turecka w latach 1512–1599	53
„Kwestia węgierska” w XVI wieku	54
Kraje wasalne Turcji w XVI wieku	55
Kryzys imperium hiszpańskiego w XVI wieku	59
Monarchia Habsburgów hiszpańskich	59
Zjednoczone Prowincje Niderlandów	61
Portugalia i kraje włoskie w XVI wieku	64
Monarchia angielska w XVI wieku	66
Państwo angielskie w I połowie XVI wieku	66
Monarchia Elżbiety I (1559–1603)	69
Szkocja i Irlandia w XVI wieku	73
Rywalizacja w „strefie bałtyckiej” w XVI wieku	74
Rzeczpospolita szlachecka w XVI wieku	74
Monarchia Iwana IV Groźnego (1533–1584)	75
Monarchia Gustawa I Wazy (1523–1560)	77
Walki o „Dominium Maris Baltici” (1554–1600)	78
Świat w II połowie XVI wieku	81
Cywilizacje azjatyckie	81
Cywilizacje afrykańskie	86
Humanizm i renesans	89
Humanizm europejski	89
Kultura i sztuka renesansu	90
Część II (1600–1699)	
Rozwój ekonomiczny Europy w XVII wieku	93
Ludność Europy	93
Rolnictwo i przemysł	93
Handel międzynarodowy	96
Merkantylizm europejski	97
„Kryzys XVII wieku”	99
Stosunki międzynarodowe na początku XVII wieku	101
„Długa wojna” habsbursko-turecka (1593–1606)	101
Zagrożenie osmańskie w I połowie XVII wieku	102
Rywalizacja w „strefie bałtyckiej” (1600–1635)	105

Wojna trzydziestoletnia (1618–1648)	108
Geneza konfliktu europejskiego	108
Okresy wojny trzydziestoletniej	110
Postanowienia kongresu westfalskiego	113
Konsekwencje wojny trzydziestoletniej	115
„Rewolucja militarna”	116
Dwie rewolucje angielskie w XVII wieku	117
Sytuacja w Anglii w I połowie XVII wieku	117
I Rewolucja i wojna domowa (1640–1649)	120
Republika Anglii, Szkocji i Irlandii (1649–1660)	122
Restauracja Stuartów (1660–1688)	124
II „Chwalebna Rewolucja” (1688–1689)	126
Niderlandy Północne w XVII wieku	128
Budowa nowoczesnego państwa	128
Holenderskie imperium kolonialne	133
Absolutyzm klasyczny w XVII wieku	135
Teoria absolutyzmu klasycznego	135
Absolutyzm francuski w I połowie XVII wieku	136
Absolutyzm klasyczny Ludwika XIV	139
Europejskie monarchie absolutne	141
Francuska hegemonia w Europie	144
Podstawy dominacji francuskiej w XVII wieku	144
Stosunki międzynarodowe w latach 1661–1668	146
Europejskie wojny koalicyjne (1672–1697)	147
Niebezpieczeństwo osmańskie w XVII wieku	153
Wojny tureckie w latach 1645–1681	153
„Wielka wojna turecka” (1683–1699)	157
Kryzys państw feudalnych w XVII wieku	161
Rzeczpospolita szlachecka	161
Monarchia Romanowych	163
Rzesza Niemiecka	165
Hiszpania, Portugalia, Włochy	167
Świat pozaeuropejski w XVII wieku	172
Ameryka Północna i Południowa	172
Cywilizacje pozaeuropejskie	176
Barok – styl i epoka	181
Barok katolicki i protestancki	181
Sarmatyzm polski	184

Część III (1700–1789)

Przemiany ekonomiczne w XVIII wieku	186
Społeczeństwa w XVIII wieku	186
Przemiany w rolnictwie	188
„Rewolucja przemysłowa”	189
Handel międzynarodowy	192
Rywalizacja państw europejskich (1700–1740)	193
Wielka wojna północna (1700–1721)	193
Wojna sukcesyjna hiszpańska (1702–1714)	196
Stosunki międzynarodowe w I połowie XVIII wieku	199
Angielska monarchia parlamentarna XVIII wieku	201
Ustrój parlamentarno-gabinetowy	201
Wielka Brytania w drugiej połowie XVIII wieku	203
Szkocja i Irlandia w XVIII wieku	206
Wojna siedmioletnia (1756–1763)	208
Geneza konfliktu (1748–1756)	208
Działania wojenne w Europie	210
„Wojna na morzach i oceanach”	213
Traktaty pokojowe (1762–1763)	214
Niepodległość Stanów Zjednoczonych w XVIII wieku	216
Kolonie angielskie w Ameryce	216
Konflikty korony z koloniami (do 1776 roku)	217
Wojna o niepodległość (1775–1783)	219
Budowa niepodległego państwa	223
Państwa absolutyzmu oświeconego w XVIII wieku	225
„Absolutyzm oświecony”	225
Monarchia pruska Fryderyka II	226
Monarchia Marii Teresy i Józefa II	228
Hiszpania i Portugalia w XVIII wieku	231
Państwa „starego ładu” w XVIII wieku	234
Cesarstwo rosyjskie	234
Rzesza Niemiecka	238
Państwa włoskie	240
Kryzys „starego ładu” w końcu XVIII wieku	243
Rzeczpospolita w latach 1764–1795	243
Szwecja w drugiej połowie XVIII wieku	245
Rewolucja holenderska (1786–1787)	247
Francja Ludwika XV i Ludwika XVI	248